

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT

DR. MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 17 ta' Gunju 2002

Numru 6

Avviz numru 312/01mm

Atlas Insurance Agency Limited in rappreżentanza tas-socjeta' estera AXA Insurance plc kif surrogata fid-drittijiet tal-assigurat taghha Ignazio Anastasi Ltd. abbazi tal-polza ta' assigurazzjoni u tal-ligi.

Vs

Gollcher Company Limited bhala agenti ta' Excel Shipping Limited u ta' 'NYK Lines' operatori, proprjetarji u armaturi tal-vapur Kamakura u bhala operatori tal-bonded stores

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mis-socjeta' attrici fis-16 ta' April, 2001, fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuti illi jhallsu s-somma komplessiva ta' tmien mija u sebgha u tletin lira Maltin u ghaxar centezmi (Lm837.10) jew somma ohra verjuri li tigi likwidata

minn dina l-Qorti, jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi, rapprezentanti nuqqasijiet fil-merkanzija appartenenti lill-assigurata taghhom u spejjez tas-survey relattiv, waqt illi dawn kienu fil-kura w il kustodja tal-konvenuti, liema merkanzija waslet Malta fuq il-bastiment MV Kamakura Falcon fit-12 ta' April, 2000, liema danni diga thallsu mis-socjeta' attrici.

Bl-imghax legali mid-data tal-effettiv pagament u bl-ispejjez kontra l-konvenuti li gew ingunti ghas-subizzjoni.

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet ta' Gollcher Company Limited fil-kwalitajiet taghha citati fejn teccepixxi:

Illi fl-ewwel lok, l-atturi ddekadew mid-dritt tal-azzjoni taghhom billi kif jigi pruvat l-oggetti kienu lesti ghal konsenja fl-14 ta' April, 2000, mentri l-kawza odjerna giet istitwita biss fis-16 ta' April, 2001.

Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi huma mhumiex responsabbli ghall-hsarat u/jew nuqqasijiet lamentati;

Illi subordinatament u minghajr pregudizzju tal-premess, kwalunkwe ammont ta' danni li jista' jgigi likwidat favur l-atturi ghandu jigi limitat ai termini tal-klawsoli u kondizzjonijiet vigenti fil-polza ta' kariku relattiv li jirregolaw il-garr ta' merkanzija de quo.

Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta Gollcher Company Limited bhala agenti ta' 'NYK Lines' operaturi, proprjetarji u armaturi tal-vapur Kamakura fejn eccepiet illi:

1. It-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez stante li fil-konfront ta' l-eccipjenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.
2. Subordinament u minghajr pregudizzju ghas-suespost l-ammont mitlub mis-socjeta' huwa eccessiv.
3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri skond il-ligi.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u id-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Fl-ewwel eccezzjoni taghom is-socjeta' konvenuta qeda teccepixxi li l-atturi ddekadew mid-dritt ta' azzjoni peress illi l-merkanzija giet ikkonsenjata fl-14 ta' April, 2000, u il-kawza giet istitwita fis-16 ta' April, 2001.

Apparti n-nota spjegattiva tas-socjeta' attrici pprezentata fit-18 ta' Frar, 2002, il-Qorti jidhrilha illi ma itistax tiehu konjizzjoni ta' din l-eccezzjoni peress illi mhijiex munita bid-dettalji necessarji sabiex il-Qorti taghmel il-konsiderazzjonijiet taghha. Is-socjeta' konvenuta qeda tghid illi l-azzjoni attrici hija preskritta bit-terminu ta' sena, pero' ma tghidx taht liema artikolu din il-preskrizzjoni taqa'. F'dawn ic-

cirkostanzi, l-Qorti ma tistax tissupplixxi dan in-nuqqas b'artikolu illi tindika hija stess ghax inkella tkun qeda tapplika l-preskrizzjoni ex-officio, haga illi f'dan il-kuntest ma tistax taghmel, kif qalet il-kawza riportata fil-Vol. XL P. 1 p 166, "...il-Qorti ma tistax tapplika preskrizzjoni ex-officio ghax l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni, biex il-Qorti tikkunsidrha jehtieg tkun specificata mill-eccipjent u mhux bizzejjed li l-eccipjent jghid illi jaghti l-eccezzjoni ta' kwalunkwe preskrizzjoni ohra skond il-Ligi. Ghax xort'ohra, il-Qorti tkun qeda tissupplixxi ghal parti eccipjenti f'materja odjuza li fiha ma tistax tiehu inizjattiva; u fl-assenza ta' ndikazzjoni cara u specifica ta' preskrizzjoni ohra l-eccezzjoni alternattiva tal-preskrizzjoni moghtija mill-eccipjent mhijiex attendibbli."

Kif gia ngħad, f'dan il-kaz ma hemmx indikazzjoni cara u specifica ta' liema preskrizzjoni s-socjeta' konvenuta qeda tinvoga favur tagħha u għalhekk f'din is-sitwazzjoni, l-Qorti m'għandhiex triq ohra hlief illi tichad din l-eccezzjoni u tghaddi mmedjatament biex tikkonsidra il-meritu.

Irrizulta mill-provi illi s-socjeta' Ignazio Anastasi kienet impurtat Malta kwantita' ta' *car care products* abbord l-MV Kamakura Falcon illi wasal Malta fit-12 ta' April, 2000. Din il-merkanzija kienet go *container* illi kien wiehed *groupage*, liema *container* ittellgha dritt mix-xatt għall-*bonded stores* ta' Gollcher. Hemmhekk infetah wara li gie accertat illi s-sigilli kienu ntatti u meta bdiet hierga l-merkanzija nstab illi kien hemm erba' (4) pakketti li kienu *retaped* u kien hemm xi nuqqasijiet mill-kontenut ta' l-istess pakketti.

Meta din il-merkanzija nghatat lill-importatur Ignazio Anastasi kienet fl-istess kondizzjoni li harget mill-*container* u ghalhekk is-socjeta' ghamlet talba lill-kumpanija assikuratrici Atlas li ghamlet *survey* u sar il-hlas skond is-*survey*. Dan is-*survey* sar fit-28 ta' April, 2000, fl-imhazen ta' l-importatur (Fol 21).

Meta r-rapprezentant tas-socjeta' konvenuta baghat jitlob spjegazzjoni minghand il-*principals* tieghu dwar dan in-nuqqas, nnegaw kull responsabbilta' u qalu illi l-merkanzija giet imqeghda fil-*container* f'kondizzjoni tajba u shiha.

Ghalhekk il-Qorti hija nfaccata b'sitwazzjoni fejn tajjeb jew hazin din il-merkanzija waslet ghand l-importatur bi stat danneggjat. L-ewwel darba illi giet ikkonstatata din il-hsara kien propju waqt li l-*container* kien qed jinhatt, fejn il-konvenuti nnutaw dawn in-nuqqasijiet u ghamlu r-rapport taghhom u baghatuh immedjatament lill-importatur.

Il-Qorti tinnota illi meta dan il-*container* kien qed jigi zarmat kien hemm prezenti biss ir-rapprezentanti tas-socjeta' konvenuta. Hadd mill-importatur jew inkella mill-burdnara ma kien prezenti biex jissorvelja din l-operazzjoni. Milli jidher l-anqas ir-rapprezentant tad-Dwana, illi kien prezenti biss biex jara illi s-sigilli kienu f'posthom.

Ghalhekk jibqa' l-fatt illi s-socjeta' konvenuta li suppost kienet responsabbli ghall-merkanzija dak il-hin, sabet dawn in-nuqqasijiet.

Ikkunsidrat:

Illi l-Qorti jidhrilha li s-socjeta' konvenuta naqset meta assumiet ir-responsabbilta' waheda sabiex thott il-*container* mhux fil-prezenza tar-rapprezentant ta' l-importatur. B'hekk kwalunkwe nuqqasijiet illi setghu jirrizultaw fil-merkanzija f'dak l-istadju jisghu jkunu a karigu ta' l-istess socjeta'. La hija ma haditx hsieb tesimi mir-responsabbilta' bil-prezenza ta' terzi nteressati, f'dan il-kaz l-importatur, ghal sorveljanza waqt il-hatt tal-merkanzija.

Peress illi rrizulta li s-sigilli kienu f'posthom u peress illi s-socjeta' estera rimarkat illi l-merkanzija giet imqeghda fil-*container* f'kundizzjoni tajba u shiha, huwa probabbli illi l-merkanzija giet danneggjata meta kienet qed tinhatt hawn Malta, fejn allura kien hemm prezenti biss rapprezentanti tas-socjeta' konvenuta. F'dan il-kaz hija din is-socjeta' illi hija responsabbli u ta' dan ghandha twiegeb.

Ghal dawn il-motivi:

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tikkundanna lis-socjeta' konvenuta fil-kwalitajiet taghha illi thallas is-somma ta' tmien mija u sebgħa u tletin lira Maltin u ghaxar centezmi (Lm837.10) rapprezentanti nuqqasijiet fil-merkanzija appartenenti lill-assigurati Ignazio Anastasi, liema merkanzija waslet Malta fuq il-bastiment MV Kamakura Falcon fit-12 ta' April, 2000.

Avviz Nru: 312/01mm

Bl-ispejjez u l-interessi legali mid-data tan-notifika ta' l-Avviz kontra s-socjeta' konvenuta.

Anthony Zammit
Deputat Registratur